

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2011 Nr. 20

A. TITEL

Algemeen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot de regeling van de met de grens verband houdende vraagstukken en andere tussen beide landen bestaande problemen

**Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland nopens het verloop van de gemeenschappelijke landgrens, de grenswateren, het grondbezit in de nabijheid van de grens, het grensoverschrijdende verkeer over land en via de binnenwateren en andere met de grens verband houdende vraagstukken, (Grensverdrag);
(met Bijlagen en Slotprotocol)
*'s-Gravenhage, 8 april 1960***

B. TEKST

De Nederlandse en de Duitse tekst van het Algemeen Verdrag zijn geplaatst in *Trb.* 1960, 67.

De Nederlandse en de Duitse tekst van het Grensverdrag, met Bijlagen en Slotprotocol, zijn geplaatst in *Trb.* 1960, 68.

De Nederlandse en de Duitse tekst van het op 30 oktober 1980 te Bonn tot stand gekomen Eerste Verdrag inzake grenscorrecties ter herziening van het Grensverdrag zijn geplaatst in rubriek B van *Trb.* 1981, 9.

De Nederlandse en de Duitse tekst van het op 20 oktober 1992 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Tweede Verdrag inzake grenscorrecties, zijn geplaatst in *Trb.* 1993, 34.

De Nederlandse en de Duitse tekst van het Verdrag tot wijziging van het Verdrag van 8 april 1960 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland nopens het verloop van de gemeenschappelijke landgrens, de grenswateren, het grondbezit in de nabijheid van

de grens, het grensoverschrijdende verkeer over land en via de binnenwateren en andere met de grens verband houdende vraagstukken (Grensverdrag) zijn geplaatst in *Trb.* 2002, 90.

Uitvoeringsverdragen

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 3 december 1971 te Herwen totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1973, 12.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 20 september 1972 te Kranenburg totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1973, 12.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 6 april 1973 te Terborg totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1973, 160.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 8 juni 1973 te Lochem/Ahaus totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1974, 33.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 12 september 1975 te Tüddern totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1976, 27.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 16 oktober 1975 te Nordhorn/Almelo totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1978, 56.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 9 juni 1976 te Hardenberg totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1977, 2. Zie voor correcties in de Duitse tekst rubriek J van *Trb.* 1979, 110.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 14 februari 1978 te Terborg/Münster totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1978, 112.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 19 oktober 1978 te Lochem/Borken totstandgekomen waterschapsovereenkomsten ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1979, 110. Zie voor een correctie in de Duitse tekst rubriek J van *Trb.* 1980, 94.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 16 november 1979 te Venlo totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1980, 94.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 21 maart 1980 te Weeze totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1980, 137.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 7 september 1981 te Almelo/Gronau totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1981, 257.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 8 maart 1983 te Coevorden totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1983, 137.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 12 maart 1986 te Almelo/Nordhorn/Achterberg totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1987, 43.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 21 januari 1988 te Vlodrop totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1989, 72.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 21 september 1988 te Herwen totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1989, 72.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 5 juni 1989 te Druuten totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1990, 66.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 25 september 1990 te Sittard totstandgekomen waterschapsovereenkomsten ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1991, 66.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 29 september 1992 te Sittard totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1993, 165.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 7 december 1993 te Bergen (Duitsland) totstandgekomen waterschapsovereenkomst ter uitvoering van het Grensverdrag zie rubriek J van *Trb.* 1997, 92.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 24 maart 1994 te Sittard totstandgekomen Overeenkomst tot wijziging van de op 12 september 1975 te Tüddern totstandgekomen waterschapsovereenkomst zie rubriek J van *Trb.* 1994, 236.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 22 mei 2008 te Doetinchem totstandgekomen waterschapsovereenkomst zie *Trb.* 2009, 76.

Voor de Nederlandse en de Duitse tekst van de op 8 december 2008 te Doetinchem totstandgekomen Overeenkomst tot aanpassing van de op 3 december 1971 te Herwen totstandgekomen waterschapsovereenkomst zie *Trb.* 2010, 83.

Op 18 augustus 2010 is te Nijmegen een Overeenkomst tot stand gekomen tot wijziging van de op 20 september 1972 te Kranenburg totstandgekomen waterschapsovereenkomst. De Nederlandse en de Duitse tekst van de wijziging luiden als volgt:

Wijziging kostenverdeling en herverdeling van de beheerskosten als genoemd in artikel 6 lid 2 en 3 van de op 20 september 1972 gesloten overeenkomst tussen Waterschap Rivierenland en Deichverband „Kleve-Landesgrenze” inzake de waterafvoer uit het gemeenschappelijke Duits-Nederlandse stroomgebied naar het Hollands-Duits gemaal te Nijmegen

Partijen

Waterschap Rivierenland, gevestigd te Tiel, ten deze krachtens artikel 95 Waterschapswet vertegenwoordigd door zijn dijkgraaf ir. G. N. Kok, verder genoemd „het waterschap”,

en het Deichverband Kleve-Landesgrenze, gevestigd te Kranenburg en ten deze vertegenwoordigd door de Verbandsdeichgraf J. Meisters, verder te noemen „het Deichverband”,

Overwegende dat:

1. Op 20 september 1972 een overeenkomst is gesloten tussen het Deichverband Kleve-Landesgrenze en het polderdistrict Maas en Waal, een rechtsvoorganger van Waterschap Rivierenland, over de waterafvoer uit het gemeenschappelijke stroomgebied naar het gemaal te Nijmegen;

2. sedert 1 januari 1998 de Nederlandse polder Erlecom direct afwaartert op het Nederlandse gedeelte van het gemeenschappelijk stroomgebied, hetgeen tot een wijziging in de verhouding tussen de oppervlakten en afvoer van respectievelijk het Duitse en het Nederlandse deel van het gemeenschappelijke stroomgebied heeft geleid;

3. het Duitse deel 9.700 ha bedraagt en het Nederlandse deel door toevoeging van de polder Erlecom van 6.765 met 495 ha is toegenomen tot 7.260 ha. Het Nederlandse aandeel in de gemeenschappelijke afvoer is door toevoeging van dit afwateringsgebied met 7% toegenomen, hetgeen ingevolge artikel 6 tweede lid van de overeenkomst tot een wijziging van de in artikel 4, eerste lid onder a van de overeenkomst gegeven kostenverdeling moet leiden;

zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Onder toepassing van artikel 6, tweede lid van de op 20 september 1972 gesloten overeenkomst wordt de bepaling met betrekking tot de verdeling, genoemd in artikel 4, eerste lid onder a van die overeenkomst gewijzigd, in die zin dat het aandeel in de aangegeven kosten van het Deichverband wordt gewijzigd in 53%.

Artikel 2

De in artikel 1 van deze wijzigingsovereenkomst bedoelde wijziging van het kostenaandeel van het Deichverband dient te worden herberekend vanaf 1 januari 1998. Dat is de datum dat de polder Erlecom rechtstreeks is gaan lozen op het gemeenschappelijk stroomgebied, hetgeen het Nederlands aandeel in de gemeenschappelijke waterafvoer heeft doen toenemen met 7%.

Artikel 3

Onder toepassing van artikel 6, derde lid van de op 20 september 1972 gesloten overeenkomst is de bepaling met betrekking tot de kostenbeheersing, genoemd in artikel 4, eerste lid onder b van die overeenkomst gewijzigd, in die zin dat de beheerskosten met de oprichting van Waterschap Rivierenland in 2002 in rekening zijn gebracht als vast bedrag voor algemene kosten en deze jaarlijks te indexeren met de CBS-index.

Met ingang van 1 januari 2010 worden deze kosten uitgedrukt in een vast percentage overhead. Dit percentage is vastgesteld op 18%.

Artikel 4

Verrekening van het verschil tussen het oorspronkelijke kostenaandeel van het Deichverband van 60% en het nieuwe kostenaandeel van 53% over de periode tussen 1 januari 1998 en 31 december 2009 heeft inmiddels plaatsgevonden. Met de ondertekening van deze overeenkomst wordt afgezien van verdere verrekeningen.

Artikel 5

Deze wijziging van de op 20 september 1972 gesloten overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2010. Voor het overige blijft de op 20 september 1972 gesloten overeenkomst ongewijzigd.

Aldus in viervoud opgemaakt en ondertekend;

in de Duitse en Nederlandse taal, zijn de beide teksten gelijkelijk gezaghebbend.

Nijmegen 18 augustus 2010,

Waterschap Rivierenland

G. N. KOK
Dijkgraaf

Deichverband „Kleve-Landesgrenze”

J. MEISTERS
Verbandsdeichgraf

**Änderung der Kostenverteilung und Neuverteilung der
Verwaltungskosten im Sinne des Artikels 6 Absatz 2 und 3 des am
20. September 1972 geschlossenen Vertrages zwischen Waterschap
Rivierenland und Deichverband “Kleve-Landesgrenze” in Sachen
über den Wasserabfluss aus dem gemeinsamen
Deutsch-Niederländischen Einzugsgebiet zum Pumpwerk
Nimwegen**

Die Parteien:

Waterschap Rivierenland mit Sitz in Tiel, in dieser Angelegenheit kraft Artikel 95 des niederländischen Wasserbehördengesetzes (Waterschapswet) vertreten durch ihren Deichgraf Ir. G.N. Kok, nachfolgend bezeichnet als “das Waterschap”

und der Deichverband Kleve-Landesgrenze mit Sitz in Kranenburg und in dieser Angelegenheit vertreten durch den Verbandsdeichgraf J. Meisters, nachfolgend bezeichnet als “der Deichverband”,

stellen übereinstimmend fest, dass:

1. am 20. September 1972 zwischen dem Deichverband Kleve-Landesgrenze und dem Polderdistrict Maas und Waal, einem Rechtsvorgänger dem Waterschap Rivierenland, ein Vertrag über den Wasserabfluss aus dem gemeinsamen Einzugsgebiet zum Pumpwerk Nimwegen geschlossen wurde,

2. seit dem 1. Januar 1998 der niederländische Polder Erlecom direkt in den niederländischen Anteil am gemeinsamen Einzugsgebiet entwässert wird, was zu einer Änderung im Verhältnis der Flächen und dem Abfluss des deutschen und niederländischen Anteils am gemeinsamen Einzugsgebiets geführt hat,

3. der deutsche Anteil 9.700 ha beträgt und der niederländische Anteil von 6.765 ha durch die Hinzufügung des Polders Erlecom in Höhe von 495 ha auf 7.260 ha kommt. Der niederländische Anteil am gemeinsamen Einzugsgebiet ist durch das Hinzufügen dieses Abflussgebietes um 7% gestiegen, was infolge Artikel 6 Absatz 2 des Vertrages zu einer Änderung der in Artikel 4 Absatz 1 unter Punkt a. angegebenen Kostenverteilung führen muss.

Dazu wird folgendes neu vereinbart:

Artikel 1

Unter Anwendung des Artikels 6 Absatz 2 des am 20. September 1972 geschlossenen Vertrages wird die Bestimmung hinsichtlich der Verteilung laut Artikel 4 Absatz 1 unter Punkt a. des Vertrages in dem Sinne geändert, dass der Anteil an den angegebenen Kosten des Deichverbandes auf 53% geändert wird.

Artikel 2

Die in Artikel 1 dieses Änderungsvertrages genannte Änderung des Kostenanteils des Deichverbandes muss ab dem 1. Januar 1998 neu berechnet werden. Dies ist das Datum, ab dem der Polder Erlecom direkt in das gemeinsame Einzugsgebiet entwässerte, was den Anteil am gemeinsamen Wasserabfluss um 7% zunehmen ließ.

Artikel 3

Unter Anwendung des Artikels 6 Absatz 3 des am 20. September 1972 geschlossenen Vertrages ist die Bestimmung hinsichtlich der Kostenverwaltung laut Artikels 4 Absatz 1 unter Punkt b. des Vertrages in dem Sinne geändert, dass die Verwaltungskosten mit der Gründung der Waterschap in 2002 als Festbetrag für allgemeine Kosten in Rechnung gestellt werden und diese alljährlich um den CBS-Index zu indexieren.

Mit Wirkung vom 1. Januar 2010 werden diese Kosten als fester Prozentsatz der allgemeinen Unkosten (Verwaltungskosten) ausgedrückt. Dieser Prozentsatz ist auf 18% festgelegt.

Artikel 4

Eine Verrechnung der Differenz zwischen dem ursprünglichen Kostenanteil des Deichverbandes von 60% und dem neuen Kostenanteil von 53% über den Zeitraum zwischen dem 1. Januar 1998 und dem 31. Dezember 2009 hat inzwischen stattgefunden. Mit der Unterzeichnung dieses Vertrages wird auf weitere Verrechnungen verzichtet.

Artikel 5

Diese Änderung des am 20. September 1972 geschlossenen Vertrages tritt mit Wirkung vom 1. Januari 2010 in Kraft. Im Übrigen bleibt der am 20. September 1972 geschlossene Vertrag unverändert gültig.

Somit in vierfacher Ausfertigung erstellt und unterzeichnet;

in der deutschen und niederländischen Sprache sind die beiden Texte unterschiedslos maßgebend.

Nimwegen, am 18. August 2010,

Waterschap Rivierenland

G. N. KOK
Dijkgraaf

Deichverband »Kleve-Landesgrenze«

J. MEISTERS
Verbandsdeichgraf

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1963, 114 en voor de wijzigingsverdragen van 30 oktober 1980, 25 februari 2002 *Trb.* 1982, 163 respectievelijk *Trb.* 2004, 146.

Zie voor de uitvoeringsverdragen de rubrieken J van *Trb.* 1973, 12 en 160, *Trb.* 1974, 33, *Trb.* 1976, 27 en 70, *Trb.* 1977, 2, *Trb.* 1978, 56 en 112, *Trb.* 1979, 55, 110 en 171, *Trb.* 1980, 94 en 137, *Trb.* 1981, 152 en 257, *Trb.* 1983, 137, *Trb.* 1984, 26, *Trb.* 1987, 43, *Trb.* 1989, 72, *Trb.* 1990, 66, *Trb.* 1991, 66, *Trb.* 1994, 236, *Trb.* 1997, 92, *Trb.* 2009, 76 en *Trb.* 2010, 83.

De Overeenkomst van 18 augustus 2010 behoeft ingevolge artikel 7, onderdeel b, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen niet de goedkeuring van de Staten-Generaal.

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1963, 114, *Trb.* 1976, 27 en 70, *Trb.* 1978, 56, *Trb.* 1979, 55 en 171, *Trb.* 1981, 152 en 203, *Trb.* 1982, 163, *Trb.* 1984, 26, 51 en 92, *Trb.* 1989, 72, *Trb.* 1991, 66, *Trb.* 1997, 248, *Trb.* 2004, 147, *Trb.* 2009, 76 en *Trb.* 2010, 83.

De bepalingen van de Overeenkomst van 18 augustus 2010 zijn ingevolge haar artikel 5 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010 op 18 augustus 2010 in werking getreden.

In nota's van 27 augustus 2010 hebben het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland vastgesteld dat paragraaf 4 van bijlage B bij het Grensverdrag en artikel 2 van het Grensverdrag, voor zover dit artikel betrekking heeft op de grensbeek Roode Beek (bij Vlo-drop), zijn vervallen.

J. VERWIJZINGEN

Zie voor verwijzingen en overige verdragsgegevens *Trb.* 1960, 68, *Trb.* 1963, 115, *Trb.* 1973, 12 en 160, *Trb.* 1974, 33, *Trb.* 1976, 27 en 70, *Trb.* 1977, 2, *Trb.* 1978, 56 en 112, *Trb.* 1979, 110, *Trb.* 1980, 94 en 137, *Trb.* 1981, 203 en 257, *Trb.* 1983, 137, *Trb.* 1987, 43, *Trb.* 1989, 72, *Trb.* 1990, 66, *Trb.* 1991, 66, *Trb.* 1993, 165, *Trb.* 1994, 236, *Trb.* 1997, 92, *Trb.* 2004, 147 en *Trb.* 2009, 76.

Uitgegeven de vierde februari 2011.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

U. ROSENTHAL